

מסורת הש"ס

א) [פסחים מ]. גרסות זו... ב) [פסחים מ]. ג) [פסחים מ]. ד) [פסחים מ]. ה) [פסחים מ]. ו) [פסחים מ]. ז) [פסחים מ]. ח) [פסחים מ]. ט) [פסחים מ]. י) [פסחים מ]. יא) [פסחים מ]. יב) [פסחים מ]. יג) [פסחים מ]. יד) [פסחים מ]. טו) [פסחים מ]. טז) [פסחים מ]. יז) [פסחים מ]. יח) [פסחים מ]. יט) [פסחים מ]. כ) [פסחים מ]. כא) [פסחים מ]. כב) [פסחים מ]. כג) [פסחים מ]. כד) [פסחים מ]. כה) [פסחים מ]. כו) [פסחים מ]. כז) [פסחים מ]. כח) [פסחים מ]. כט) [פסחים מ]. ל) [פסחים מ]. לא) [פסחים מ]. לב) [פסחים מ]. לג) [פסחים מ]. לד) [פסחים מ]. לה) [פסחים מ]. לו) [פסחים מ]. לז) [פסחים מ]. לח) [פסחים מ]. לט) [פסחים מ]. לך) [פסחים מ]. לם) [פסחים מ]. לנ) [פסחים מ]. לו) [פסחים מ]. לז) [פסחים מ]. לח) [פסחים מ]. לט) [פסחים מ].

העור והרוטב פרק תשיעי הולין

קבג.

עין משפט
נר מצוה

מא א ב ג ד ה ו ז ח ט י
יב יג יד טו טז יז יח יט
כ כב כג כד כה כו כז
כח כט ל לא לב לג לד
לה לו לז לח לט

איבו אמרה. להא שמעתא משמיה דריש לקיש והשומע עשה זין איבו לנזהו: וארבעי אמר כס. וארבעה דברים היה אומר בה נשיעור ד' מילין: עבודה. האי כדי עבודה דמתניתין: ליגיון. גידוד (ה) העובדים להלחם על בית מלחמתם: קרקפלין. עור ראש

מהורד המופשט. למאי דפירש בגוונטרס דסכר רב דכל יד שאין מטלטלין זו את האוכל אינו יד מימה דלמאי עד כדי אחיה חשיב יד טפי ונראה משום דכדי אחיה ואיך יכול לאחוז בכשר עגמו ולטלטלו אי נמי משום דכל זמן שלא הפשיט כדי

אדם מת זה למכשפות במלחמה: **ב'תנן'** הפשיט כבמה ונחיה כטורה. שמוטה והוא עומא או נעמאה נבלה והוא טהור אם מפשיטו לעשות מן העור שטיח למטה ושלחן אדמפשיטו פשוט כדרך שאנו עושין: **כדי אחיה**. הי חבור יד להזיף עומאה מן הגנלה אם נוגע בו ולהניק עומאה לבשר אם טהורה היא וטפי מהכא לא הוי יד להניק ולהזיף עומאה. ולקמן מפרש כמה כדי אחיה: **ולחמס**. אם מפשיטו יכפול ואלוהי חמת כעין אותן שעושין לזרע דבש ומתחיל מפה והופטו כלפי זונה: **עד שיפשיט את הפה**. הי חבור והנוגע צבור כנוגע בכשר זין לטמא זין לטמא מפני שהחיה קשה להפשיט מכל האברים: **המרגיל**. שהחיל לחותכו מרגילה כלפי ראשה ומפשיטו כפול לחמת כולו חבור מפני שהחיה לוקח הפשטו הוא לפיכך כולו חבור והנוגע אל כשור המופשט כנוגע בכשר: **עור שעל הזואר**. מעמלו נפשט לפיכך אינו חבור לעשות המופשט הראשון חבור כדרך שהחיה עושה וזדה כולו חבור דקמי לאו דוקא כולו אלא עד החוה: **ג'מ' מכאן ואילך**. מהפשיט כדי אחיה כפשוט על פני כולו לאחרי סדקו מן הזואר עד הזנב כאלמנעית כדרך המפשיטין והפשיט כדי אחיה סביבות כולו: **טהור המופשט**. עד מקום חבורו אכל מחבורו ואילך הוא עומא משום שומר כדלמרחן [קמא]. כנוגע כנגד הכשר מאחוריו: **עפה**. מן העור המופשט סמוך [ד] למקום חבור סביבות כולו הוי בית יד ועמא מפני שרצין לו שאחוז שם ומושך ומפשיט ממליו ולרב לאו יד חשיב ליה [ואה"כ] מטלטלין זו את האוכל: **כשיעור הזה**. כדי אחיה: **צבור שנגד הכשר**. שלג נפשט עדיין: **כשפח ראשון**. הסמוך לכדי אחיה כגון שלג הפשיט אלא טפחיים דאותו טפח הסמוך לכדי אחיה אינו אותו זו ומושך לפי שנהו לו לאחוז בשפת העור ולמשוך ולא זה ולא זה טוב לו אלא מפשיט

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה טהור וכו' אכל מהפשיט החיה שוב אין קשה להפשיט ואין דרך להניח ק"ו (ג) בא"ר משום ד' קשה ללחמס לחמל לו העור חבור ללא היה לו לחמס אלא טפח:

הגהות מהר"ב

רנשבורג א) רש"י ד"ה טעם וכו' ואע"ג דלחמס כהנהניא התקשה שלג על שלגה שחיה עמא וכו' אלא שומא שלג על שלג שחיה ליה וכו' מ"ל: [ב] בא"ר טעם עומאה דשלג על שלג היא וכו' מ"ל וכו' נמ"ל פירש מה"ל טעם ה' א"ר דהן וכו':

מוסף רש"י

איבו אמרה. ר' איש אמרה להא מילתא משמיה דריש לקיש ולא ר' אבהו אמרה [פסחים מו]. לא שנו אלא לפניו. אמרית דיש לחמס דחלף כדרך ק"ל. דלילי נבל ק"י עד י' מילין דמה י' לו להפשיט [טו]. ומינה. מהא דר' יוסי בר' חנינא מיל איש חבור. דוקא מיל אלא פחות ממיל חור [טו].

איבו אמרה וארבעי אמר בה וחרא מינייהו עבודה (א"ר יוסי בר' חנינא לא שנו אלא לפניו אבל לאחריו אפילו מיל אחר אינו חבור לרב אחא בר יעקב אמר ומינה מיל הוא דאינו חבור הא פחות ממיל חבור: ת"ר) ליגיון העובר ממקום למקום ונכנס לבית הבית טמא שאין לך כל ליגיון וליגיון שאין לו כמה קרקפלין ואל תתמה שררי קרקפלו של ר' ישמעאל מינה בראש מלכים: **מתנן'** המפשיט בבמה ובחיה בטהורה ובטמאה בדקה ובגסה לשטיח כדי אחיה ולחמת עד שיפשיט את החוה ימרגיל כולו חבור לצומאה ליטמא ולחמא עור שערל הצואר רבי יוחנן בן גורי אומר אינו חבור וחכ"א יחבור עד שיפשיט את כולו: **ג'מ'** מכאן ואילך מאי אמר רב יהודה המופשט רבי אסי אמר טפח הסמוך לבשר טמא מיתיבי המפשיט כשיעור הזה מכאן ואילך הנוגע במופשט טהור מאי לאו אפי' בטפח הסמוך לבשר לא לבד מטפח הסמוך לבשר תא שמוע בעור שכנגד הכשר טמא עור שכנגד הכשר טמא הא בטפח הסמוך לבשר טהור תנא כל טפח הסמוך לבשר עור שכנגד הכשר קרי ליה ת"ש המפשיט בבמה ובחיה בטהורה ובטמאה בדקה ובגסה לשטיח כדי אחיה וטפח הסמוך לבשר טהור הכא במאי עסקינן בטפח ראשון תנא כמה כדי אחיה טפח והא תניא מטפחיים אמר אביי טפח הכול תניא נמי הכי (כמה כדי אחיה טפח כפול תנן התם יטלית שהתחיל בה לקורעה כיון שנקרע רובה שוב אינו חבור וטהורה אינו רב נחמן אמר רבה בר אבוב ילא שנו אלא בטלית טבולת יום דמינו דלא חס עלה ואמבלה לא חיים עלה וקרע לה רובה אבל טלית שאינה טבולת יום לא גזרה דלמא לא אתי למיקרעה יושמא יאמרו טבילה בת יומא עולה ועוד עולה

אחיה הוא קשה להפשיטו ופעמים שמניחו כך ולרצין לו לטלטלו ממקום למקום אכל מהפשיט כדי אחיה שוב אין קשה להפשיט ואין זו משם עד שיפשיט כולו וכן נחמת עד שיפשיט את החיה לפי שהחיה קשה להפשיט ולכן לפעמים מניחו כך שנה אחת ומוך כך יעטרך לטלטלו אכל מהפשיט החיה (א) אין דרך להניחו כך ועוד יש לפרש טעמא דרב דלמא מכאן ואילך טהור המופשט מפני שכדי אחיה צריך העור להניח יד לזרע הפשטה אכל ביותר מכדי אחיה לא לפי שאם מחוייב בשפת העור אין יכול למשוך בכח ולהפשיט וכדי אחיה סמוך לבשר אין יכול להחיק צידו העור היטע ולמשוך הלך יד [כדי] אחיה יכול להחיק ולמשוך בשפת העור טפי לא כדפי' הקונ' גבי הא דמשי כסמוך הוא טעמא ראשון שכשהפשיט לא יגלה טפחיים שאין יכול להחיק לא בשפת העור ולא בחמטע העור וי"מ כולה מתי' משום שומר דעד כדי אחיה הוי חבור וכו' פחות אם נגע שרץ צבור המופשט מכניס עומאה לבשר משום שומר אפי' כנגד דלמך לעיל (א) ע"ק. דעור כנגד הכשר דוקא הוי שומר הכא חשיב כנגד הכשר כיון דחשיב הכל כמחויב וכן לחמת על זמן שהחיה מחויב חשיב הכל מחויב אכל משום יד אין לפרש דלרב אפי' דלמך טפח סמוך לבשר טמא משום יד (ב) דלחמת אחאי כל העור חבור לא היה לטמא אלא טפח הסמוך לחיה דמאי שנה זין חוה לשאר אברים אלא ודאי משום שומר הוי דחשיב כל העור מחויב וכן לשון דהרי זה חבור משמע דהוי משום שומר דכיד מה שיך לשון חבור והכי מוכח בת"כ לשטיח כדי אחיה ולחמת עד שזיזית כל החיה יכול שאני מוזיא פחות מכשיעור ת"ל יטמא אלא דעמא דשטיח כדי אחיה הוי משום שומר דהא מיטמא דרשין לעיל (ס) שומר דנגלה יד דריש לעיל מלכס קי פי' הרב רבינו יעקב מאורליג"ש ואין

הג' כן בת"כ ולפי פירושו לא נטמא בת"כ וגם כשמתעין אלא עד כדי אחיה ולא כדי אחיה ככלל דהיינו פחות מכשיעור שמוכר לשם: **בפירוש** ר"ה גרסינן בטפח הסמוך לבשר טמא ופרין לרב דלמך טהור המופשט ומשיי הכא במאי עסקינן כשפח ראשון פירוש טפח ראשון כשמתחיל להפשיט העור עד כדי אחיה וטפח הוי טפח כפול כמו שפירש בסמוך ופרין קא מפרש עד כמה כדי אחיה היינו טפח סמוך לבשר: **שלי'ת** שהתחיל בה לקורעה בו. פ"ר"ט כיון שנקרע רובה הוי טהורה למפרש מתחלת קריעה ושון שהתחיל לקורעה משמע כפירוש ומה שפירש לפירוש הקונטרס מפורש בפרק בהמה המקשה (לעיל דף עז: ד"ה בשעת): **עולה** הוא דהוי עליה ז' עומאות מדרס חמורה ועומאת מדרס דהוי לא חוי ליה ופסה לו עומאת מנג דחויא לשלג אצבעות אכל הכא חד שמה הוא כולה עומאה [ב] ודלגשה על שלגה היא וקריעה מהניא לבטולי שמה מניה דהו לא שפ עלה מידי: **לא שנו אלא בטלית טבולת יום**. שנטמאה ובעיבילה וזרין להשתמש בה טהורות בקיום שיעריב שמה ולפיכך צא לקורעה דהכא הוא דלא גורין דלקורעיה כולה אכל רובא לא דילמא חיים עלה ולא אחי למקרע רובא דכיון דלא חס וועילה אצטילה שהמים קשין לה ולא חס לך לא חיים עלה נמי וקרע רובא: אכל. עומאה ולא בעיבילה וצא לטהרה בקריעה זו לא סגי לה ברובא עד שיקרענה כולה: **דילמא לא אפי'.** למענד רובא אלא פלגא ואמר רובא הוא: **דאד.** צטובלת יום ינכא לחוקמה ולהשתמש בה ציוס שהצויה אינו מציין בה שנקרעה לטהר וסבור על ידי עובלתה משתמשין בה ויאמרו טבילה בת יומא עולה בלא הערב שמש ועל כרחך ממתינין לאו ציוס טבילה עסקינן אלא בשלא הוטבלה כל עיקר וקרעה ציוס המחרת לעומאתה דהרואהו משתמש בה אומר שהטבילה אמתו: **וטור.** דקאמרת גזירה רובה אטו מניה: **עולה**

שיטה מקובצת

א) אם הפשיטו לעשות מן החור שטיח למטה ושלחן לשכב עליו או לישיב עליו דמפשיטו פשוט כדרך שאנו עושין לא הוי העור חבור לכשר שהנוגע בעור לאו כנוגע בכשר דמי אלא כד אחיה הוי חבור וכו': [ג] ולחמת אם מפשיטו כפול שלם לצורך חמת: [ג] כדרך שהחיה עושה דהאי כולו חבור: [ד] סמוך לבשר למקום חבור סביבות: [ה] ולרב לאו יד חשיב ליה דאין יד אלא איכו: [ו] דרשל על שלג היא וקריעה: [ז] דכיון דלא חס עלה ואמבלה חייבים קשים לה ולא חיים לך לא חיים עלה נמי: [ח] אבל משתופשט החיה כדופשט כולה דמי ואין דרך להניחו יד וכו':